

Za námi je deštivý a chladný měsíc květen. I přes nepřízeň počasí jsme prožili zajímavý **Měsíc školních zahrad**, www.mesicskolnichzahrad.cz a **Sousedský týden ve Vsetíně**, www.liska-evvo.cz/doc/prvni-vsetinsky-sousedsky-tyden-prinesl-skutecne-petaky-pro-ptaky

Od 1. května v regionu probíhá kampaň **Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny** (trvá do 30. 6.), od 9. do 31. května kampaň **Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené** na podporu fair trade. Tradičně nejvíce akcí připravilo Fairtradové město Vsetín. V červnu pokračují exkurze a programy ve školách, vzdělávací programy pro učitele. A stejně jako vy, i my už vyhlížíme prázdninové dny a těšíme se na odpočinek a letní pohodu.

Ve čtvrtek 30. května začal **Evropský týden udržitelného rozvoje**. Až do 5. června se v jeho rámci konají po celém Česku desítky akcí s tématem ohleduplnosti k přírodě i lidem kolem nás. Podívejte se na www.tydenudrzitelnosti.cz, co se kde odehrává.

Z významných dnů připomínáme: 1. 6. – Mezinárodní den dětí, 2. 6. – Mezinárodní den čistého ovzduší, 5. 6. – Mezinárodní den ptačího zpěvu, Světový den životního prostředí, 8. 6. – Mezinárodní den oceánů, 12. 6. – Světový den proti dětské práci, 17. 6. – Mezinárodní den proti rozšiřování pouští a sucha.

<http://svatky.centrum.cz/svatky/vyznamne-dny/cerven/>

Akce do DIÁŘE:

Čtvrtek 6. června	Školní farmářský den v ZŠ Vsetín, Rokytnice www.liska-evvo.cz
Sobota 15. června	Zahradní slavnost v Hostětíně https://hostetin.veronica.cz/zahradni-slavnost-2019
Čtvrtek 27. června	Školní farmářský den v ZŠ a MŠ Choryně www.liska-evvo.cz
Sobota 21. září	Den Zlínského kraje, www.kr-zlinsky.cz
Čt – Pá 10.–11. října	Setkání MŠ a sítě Mrkvička, www.liska-evvo.cz
Čtvrtek 14. listopad	XIX. Krajská konference o EVVO, UTB Zlín, téma: PŮDA – co se skrývá pod zemí, www.liska-evvo.cz

Osvětové kampaně LÍSKY

Poctivě vyrobené – podpora místní udržitelné ekonomiky ve Zlínském kraji (celoročně)

Ptáci – žijí tady s námi (1.–30. dubna)

Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené (9.–31. května)

Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny (1. května – 30. června)

Stromy a my (15. září – 30. října)

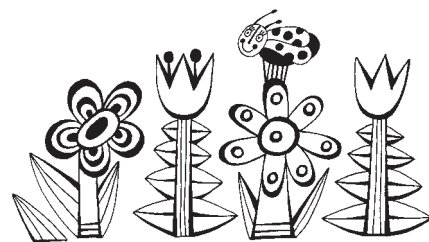
<http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>

Po dobu trvání dané kampaně vám poskytneme informace a rady k tématu, náměty a metodické listy pro práci s dětmi, pozveme vás na programy, výstavy, dny otevřených dveří, slavnosti, semináře a exkurze atd.

Připravili jsme pro Vás rozesílku 11/2019. Některé texty zůstávají beze změny, slouží jako rychlý zdroj informací. **Nové texty jsou označeny ikonkou**

V PŘÍLOZE NAJDETE:

- 1 Specializační studium pro koordinátora EVVO – nabídka
- 2 Závazná přihláška na vzdělávací akci
- 3 Nabídku VP Voda – život v každé kapce
- 4 České děti venku
- 5 Učíme se venku
- 6 Jak omezit plasty

Klub LÍSKY

Pokud se vám líbí programy a činnosti LÍSKY, máte rádi přírodu, tradice a kulturu (nejen) Zlínského kraje. Pokud si přejete, aby děti i dospělí byli více venku, rozuměli životnímu prostředí a pomáhali o ně pečovat, přidejte se k nám. Staňte se členem Klubu LÍSKY. Svým členstvím podpoříte lískové programy, stanete se součástí dění a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte. Členem Klubu může být i rodina, škola či organizace. Informace o klubu i ukázkový list pro rodiny s dětmi najdete na

<http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

Pozvánky

Letní víkendy v Hostětíně, 1. 6. 2019 - 8. 9. 2019

Nevíte, co dělat o víkendu? Přijďte za námi do Hostětína. Můžete si koupit mošt, vybrat z naší bohaté nabídky aktivit (viz podrobnosti), relaxovat v přírodní zahradě anebo se vydat do magické bělokarpatské krajiny.

<https://hostetin.veronica.cz/>

Zahradní slavnost v Centru Veronica Hostětín, 15. 6. 2019, 13.00 – 17.00 hodin

Velká oslava přírodního zahradničení spojená s exkurzí, hrami pro děti, ochutnávkami pomazánek z planých rostlin. Přijďte zažít příjemné odpoledne v naší přírodní zahradě, prohlédnout si interaktivní zážitkové prvky (nejen) pro děti, dozvědět se něco nového nebo jen tak posedět pod stromy a potěšit se s přáteli. Každý si zde najde to „své“ - inspiraci, potěšení, ponaučení i zábavu.

K poslechu vám bude hrát kapela nevidomých hudebníků Kyklop Band, kávu si můžete dát v kavárně po tmě a zahradu si můžete prohlédnout i poslepu.

Benefiční vstupné.

<https://hostetin.veronica.cz/zahradni-slavnost-2019>

Otevřené neděle na Envicentru ve Vysokém Poli Každou neděli, červen – září, 13–17 hodin.

Nevíte co podniknout s dětmi, přáteli, rodiči? Co tak vyrazit na Envi ve Vysokém Poli, podívat se na hospodářská zvířata, na bylinky, na zahradu, ke kapličky Panny Marie Vysoké apod.?

Každou otevřenou neděli můžete navštívit a projít se po hospodářství a využít i další služby (informace, drobné občerstvení, sociální zázemí).

www.prokrajinu.eu

Učíme se venku

Otevřený společný projekt a kampaň více organizací. LÍSKA je jednou z nich. Projekt spojuje učitele, rodiče i odborníky. Podporuje hru a učení venku jako předpoklad zdravého rozvoje dětí. Chceme, aby se učení venku stalo běžnou součástí výuky v našich školách a zažívalo ho každé dítě. www.ucimesevenku.cz

Učíme se VENKU. Stahujte inspiraci zdarma:

<http://ucimesevenku.cz/stahuji/>

Baví učitele učit venku? Mrkněte na video.

<https://www.facebook.com/ucimesevenku.cz/videos/288881058457555/>

Inspirativní příklady Učíme se venku

Jak se ZŠ Kunratice učí venku – článek a video a propojení s <https://ucimesevenku.cz/>

www.idnes.cz/zpravy/domaci/uceni-venku-skoly-skolky-prirodopis-skoro-vsechno.A190312_120706_domaci_brzy

Učíme se matematiku – zlomky VENKU,

<https://ucimesevenku.cz/14-her-se-zlomky-venku/>

Družiny venku

Chcete být s vaší družinou venku během celého roku, ale nenapadají vás pořád nové a nové nápady, jak si tam mohou děti hrát?

STÁHNĚTE SI ZDARMA NÁPADY PRO DRUŽINY:

<https://bit.ly/2F1JWE>

Aktivity venku – publikace

Pro ty, kdo hledají inspiraci, jakými aktivitami venku děti zaujmout, přinášíme speciální publikaci, do níž přispělo 52 organizací z 22 zemí světa. Průvodce aktivitami venku obsahuje 82 činností rozdělených podle typu zaměření do několika tematických okruhů, jako jsou umění, zdraví, ekologie, fauna a flóra, občanská společnost a další.

Určeny jsou žákům ve věkovém rozpětí 3–18 let. Neváhejte si ji zdarma stáhnout a mějte ji stále při ruce, když vám dojdou nápady.

www.mesickolnichzahrad.cz/cz/chci-se-inspirovat.html

Pamětníci chladných stepí

Zveme Vás na vycházku po zajímavých stepních loukách mezi Hlukem a Blatnicí v podhůří Bílých Karpat. Projdeme se krásným dubohabrovým hájem a povíme si o pářezinách. Seznámíme se s historií zdejší krajiny a budeme se bavit o tom, zda je přírodním nebo spíše lidským vytvořením.

Sobota 15. června 2019

Sraz: u kostela v Blatnici v 10:00
Předpokládaný konec: 13:30
Délka: cca 7 km (středně náročná trasa)
Účastnický poplatek: 75 Kč/osoba
Kapacita: 25 účastníků, nutno hlásit se předem!
Přihlášení: nejpozději 10 dní předem na e-mail: zpevak@bilekarpaty.cz

Uvádějte i telefonní kontakt, abychom vás mohli operativně informovat v případě odkladu či zrušení výpravy nebo jiné změny. V případě vyložené deštivé počasí bude výlet odložen nebo zrušen, na což budou přihlášení zájemci upozorněni telefonicky a e-mailem.

Více informací na vis.bilekarpaty.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Vzdělávání, výzkum a inovace

UČÍME SE VENKU

Profesní setkání vychovatelů školních družin i klubů a ředitelů základních škol pro 1. - 5. ročník

Čtvrtek 20. června 2019 od 9 do 13 hodin
Hájek Na Novém světě, Semetín, Vsetín

Lektři:
Iva Koutná, Monika Havásková, Lenka Parelčíková, LÍSKA, z. s.,
Ludmila Růžánková Mužíková, MAS Hornolidečská, z. s.

V první části setkání se dozvíte, proč pobývat s dětmi venku, jaké jsou přínosy i překážky, jak začít a kde čerpat nápady. Druhou část strávíme venku s praktickými ukázkami - doporučíme vhodné oblečení a oděs s ohledem na aktuální počasí:

- ✓ proč s dětmi ven, jak jsou na tom české děti s pobytem venku, přínosy
- ✓ překážky a příležitosti
- ✓ 10 = 10 otázek, jak učí venku, <http://ucimesevenku.cz/>
- ✓ poznatky a náměty, praktické ukázky
- ✓ odjazy a odkazy, publikace

Přihlášky odevzdejte do 24. 5. 2019 na adresu: info@vsetin.cz (viz formulář a příloha)

ANKE JE ZDARMA.
Každý účastník získá tematickou materiály a ověřené.
Zastupitelé škol budou po dohodě s manažery projektu „MAP rozvoje vzdělávání Výchovka II“ finančně podporováni.
Na místě bude zajištěno občerstvení.

Osvětové kampaně LÍSKY

Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny, 7. ročník

Kampaň je inspirována významnými tematickými dny:

- 1.–31. května 2019: Měsíc školních zahrad www.mesicskolnichzahrad.cz
- 20. květen: Světový den včel
- 8.–9. června 2019: Víkend otevřených zahrad, www.vikendotevrenychzahrad.cz
- 21. června: Den květů

Náměty na venkovní aktivity do školní výuky najdete na www.ucimesevenku.cz

Náměty a inspiraci na aktivity v zahradě hledejte na www.mesicskolnichzahrad.cz

Více o kampani a materiály ke stažení na www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Květná zahrada Kroměříž

VÍKEND OTEVŘENÝCH ZAHRAD

8. - 9. 6. 2019

Program:
So-Ne 10.00 – 17.00
prezentace ZUŠ Kroměříž
So 19.00 Malí velcí umělci
koncert žáků ZUŠ s FBM Zlín

www.vikendotevrenychzahrad.cz

VÍKEND OTEVŘENÝCH ZAHRAD

neděle 9. 6. 2019
od 10 do 13 hodin

**Zahrada poznání
Valašského ekocentra
ČSOP**

Přírodní Zahrada poznání u Valašského ekocentra ČSOP slouží pro inspiraci, relaxaci a environmentální vzdělávání při výukových programech i osvětových akcích. Na zahradě lze shlédnout například: hotel, bylinkovou spížku, zahradní jezírko s vodními rostlinami, květinové záhony s trvalkami a letnicemi, zeleninové záhony, brokovitě, vrbovou chýši, založenou květinatou loukou, expozici ptačích buděk a mnohé další prvky přírodní zahrady.

Doprovodné akce
Komentované prohlídky v 10:30, 11:30 a 12:30 hodin
Zábavná stezka **Putování s kapkou vody** pro děti – průběžně
Vstupné dobrovolné

www.vikendotevrenychzahrad.cz

7. ROČNÍK OSVĚTOVÉ KAMPAŇE PŘÍRODNÍ ZAHRADA – PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY		
1. 5.–30. 6. 2019 Kalendář místních a regionálních akcí ve Zlínském kraji		
	NÁZEV AKCE	POŘADATEL - KONTAKT
	Férová kavárna LÍSKY s příběhem Liběny Dopitové – Semínkovna LÍSKA, Dolní nám. 429, Vsetín	LÍSKA, z.s. www.liska-evvo.cz
	Workshop Školní přírodní zahrada, objevitelské bádání DDM Uherské Hradiště	DDM Uherské Hradiště a LÍSKA, z.s. lenka.pavelcikova@ddmskola.cz - www.liska-evvo.cz
	Výukové programy Živá zahrada Centrum Veronica Hostětín	Centrum Veronica Hostětín www.hostetin.veronica.cz - hostetin@veronica.cz
	Zážitkové a badatelsky orientované vzdělávání na školní zahradě – tematická výuka podporující přírodovědnou gramotnost pro MŠ a 1. st. ZŠ, zahrada školy	LÍSKA, z.s. www.liska-evvo.cz
	Otevírání pastvin a stavění máje Skanzen Rochus Uherské Hradiště, 10.00–17.00	Park Rochus, o.p.s. info@parkrochus.cz - 739 387 774
	Workshop „Hrajeme si a učíme se venku“ Fryšták, restaurace U Žáků, 17 hodin	LÍSKA, z.s. www.liska-evvo.cz
	Školní farmářský den, tematický projektový den ZŠ Ohrada, Vsetín	ZŠ Ohrada, Vsetín a LÍSKA, z.s. www.liska-evvo.cz
	Naokolo Hostětína – komentovaná vycházka Hostětín	Centrum Veronica Hostětín www.hostetin.veronica.cz - hostetin@veronica.cz
	Řemeslo má zlaté dno – akce pro školy Skanzen Rochus, Uherské Hradiště	Park Rochus, o.p.s. www.skanzenrochus.cz - 739 387 774
	Zahradní jarmark – benefice zahrada Charity Vsetín, Horní město, 10–17 hod	Charita Vsetín, ZUŠ Kostka Vsetín, LÍSKA, z.s. www.liska-evvo.cz
	Zážitkové a badatelsky orientované vzdělávání na školní zahradě MŠ a ZŠ Zděchov	LÍSKA, z.s. www.liska-evvo.cz
	Školní farmářský den, tematický projektový den ZŠ Rokytnice, Vsetín	ZŠ Rokytnice, Vsetín a LÍSKA, z.s. www.liska-evvo.cz
	Workshop „Učíme se v zahradě“ ZŠ Oznice	LÍSKA, z.s. www.liska-evvo.cz
	Zahradní slavnost Hostětín	Centrum Veronica Hostětín www.hostetin.veronica.cz - hostetin@veronica.cz
	Workshop „Učíme se venku a v zahradě“ Hájenka Semetín	LÍSKA, z.s. www.liska-evvo.cz
	Školní farmářský den, tematický projektový den ZŠ 5. května, Rožnov p. R.	ZŠ 5. května, Rožnov p. R. a LÍSKA, z.s. www.liska-evvo.cz
	Školní farmářský den, tematický projektový den ZŠ a MŠ Choryně	ZŠ a MŠ Choryně a LÍSKA, z.s. www.liska-evvo.cz
	Měsíc školních zahrad	www.mesicskolnichzahrad.cz
	Světový den včel	
	Víkend otevřených zahrad	www.vikendotevrenychzahrad.cz
	Den květů	
Více informací na www.liska-evvo.cz a na webech zapojených partnerů.		www.facebook.com/prirodnizahrada

Jak na přírodní zahradu?

Nabízíme vám zdarma ke stažení publikaci, kterou vydal Ekologický institut Veronica. A pokud byste chtěli vidět přírodní zahradu na vlastní oči – a kromě toho se v ní i dobře pobavit, přijďte na Zahradní slavnost do Hostětína:

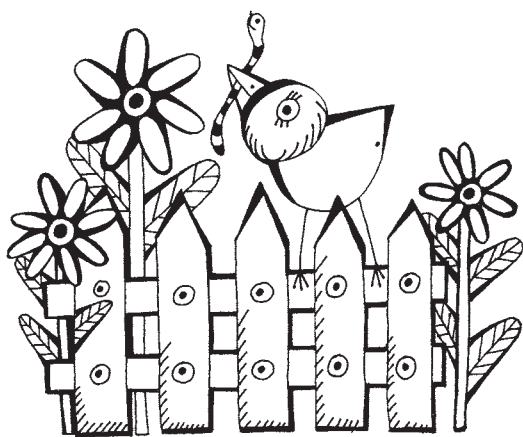
www.facebook.com/events/987335191474290/

Proběhla konference k ZAHRADNÍ PEDAGOGICE

Kdo nebyl, může nahlédnout alespoň do prezentací a fotek, www.chaloupky.cz/zahradnipedagogika/

Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** poradí Ekologický institut Veronica
<http://www.veronica.cz/?id=418>
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:**
http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín**
<http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- **Ekozahrady**, <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- **Osivo vhodné pro přírodní zahradu** nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
- Na webu LÍSKY najdete **odkaz Jak na školní přírodní zahradu**,
www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.
- **Školní zahrada.** Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada**. V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedník. Na webu najdete interaktivní mapu školních zahrad, kam můžete přidat i tu vaši.

- **Semínkovny ve Zlínském kraji**
Iniciativa na podporu semenářství a sdílení osiva ze zahrádek, seminkovny.com
Základní škola Vsetín, Rokytnice
Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín,
e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz
Centrum Veronica Hostětín
Kontakt: Centrum Veronica Hostětín, č.p. 86, 687 71 Hostětín,
www.hostetin.veronica.cz

Náměty, doporučení a inspirace

- **Manuál pro záchranu hmyzu. Každý z nás může udělat něco pro to, aby louky cvrkaly a les bzučel**
Hmyz už nemůžeme vnímat jako něco otravného, co nám v létě znepríjemňuje pobyt u vody. Je ho totiž čím dál méně. Příčina masivního úbytku hmyzu leží hlavně v polích za městem. Něco v jeho prospěch ale může podniknout i majitel truhlíku s květinami za oknem. Rozhodli jsme se zjistit, co každý z nás může udělat pro to, aby hmyz v našem okolí prosperoval a plnil svoji nezbytnou funkci v ekosystému.
<https://wave.rozhlas.cz/manual-pro-zachranu-hmyzu-kazdy-z-nas-muze-udelat-neco-pro-aby-louky-cvrkaly-a-7890643?>
- **Pomozte nám zachránit farmáře**
Proč a jak učit o farmaření – inspirace a nabídka programů na webových stránkách projektu Pomozte nám zachránit farmáře, jeho příběh minulý i budoucí.
<https://www.pomoztenamzachranitfarmare.cz/>
Programy pokračují na území Zlínského kraje i v roce 2019. Informace na infoevvo@seznam.cz
- **Zapojte se a sledujte iniciativu Ministerstva životního prostředí #dostbyloplatu**
www.mzp.cz/ či www.nepetuj.cz
- **Ochrana přírody, nejčastější dotazy:**
www.ochrancizp.cz/inpage/nejcastejsi-dotazy/
- **STOP palmovému oleji,**
www.stoppalmovemuoleji.cz/

Zdroje (nejen) pro EVVO

- **POZOR: přinášíme novinky k programu Active citizens fund**, který bude letos vyhlášen v rámci EHP a Norských fondů **na podzim 2019** (oproti očekávanému jaru/létu). Předpokládaný začátek projektů by měl být v prvním čtvrtletí 2020, nejzazší ukončení v dubnu 2024. Jako první budou na podzim vyhlášeny systémové a základní granty, později dojde i na akční a matchingové granty a granty na bilaterální spolupráci. Novinkou je, že granty budou poskytovány **v eurech**.
<https://osf.cz/cs/co-delame/active-citizens-fund/>
- **Výzvy Erasmus plus** – www.ef-czech.cz/erasmus/
- **Výzva Nadace VIA „Živá komunita“** – program podporující aktivní lidi, kteří chtějí zlepšit život ve své sousedské komunitě.
www.nadacevia.cz/ziva-komunita
- **NROS ve spolupráci se společností ŠKODA AUTO vyhláší výzvu k podávání žádostí o nadační příspěvky v grantovém programu ŠKODA Stromky.**
Finanční podpora je určena na nekomerční výsadbu stromů se zaměřením na: zelené pásy mezi komunikacemi a obcemi, rekultivace území, revitalizace po kalamitě atd., zvyšování biodiverzity lesních porostů. Celkem bude v roce 2019 rozděleno 3 000 000 Kč. Výzva trvá do 30. 6. 2019.
Více na www.nros.cz/.../firem.../grantovy-program-skoda-stromky/

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

Co je podporující hodnocení žáků a jak na něj?

Pedagog učící moderně nemá rád písemky. Mnohem raději má podporující hodnocení! Co to je a jak na něj, Vám poradí Robert Čapek v tomto článku, inspirovaném jeho publikací **Líný učitel: Cesta pedagogického hrdiny!**

Každý učitel dobře ví, že všechny děti nemají ke stejným činnostem stejné předpoklady. Pedagog by měl podporovat a vyžadovat takový rozvoj vědomostí, dovedností a postojů, který je pro každé jedno dítě dosažitelný. Není tedy smysluplné vytyčovat nějaká obecně platná pravidla pro to, co by měl umět jedničkář, dvojičkař atd., která se objevují v různých klasifikačních řádech. Tyto nesmyslné mantinely ale mohou nahradit specifická hodnocení kritéria (třeba jako součást ŠVP), jež společně zpracovali učitelé jednotlivých oborů. Ta budou k užítku i žákům a dobře poslouží také při rozhovoru s rodiči. Dovednosti se zkrátka obtížně hodnotí známkou, a postoje ještě obtížněji.

Přesto by na ně měl být položen mnohem větší důraz než na vědomosti, které se naopak klasifikují velmi lehce, a známek může učitel mít jako smetí. Klást na ně největší důraz by však bylo podobně objektivní jako hodnotit fotbalový tým podle počtu vybojovaných rohových kopů a pominout radost a užitek, který plyne ze vzájemného učení a spolupráce. Gólem je v našem případě radost žáka z tvořivé práce a z objevování užitečných poznatků. Právě kvůli tomu jsou učitelé ve škole.

Pojďme se podívat na další způsoby a možnosti, které sledují linii podporujícího hodnocení. Náš předmět například hodnotíme na základě čtyř kritérií:

1. **Aktivita při hodině**
2. **Oborové/předmětové znalosti a dovednosti**
3. **Práce podle pokynů učitele**
4. **Postoj k předmětu**

Tato kritéria bychom neměli hodnotit „ze vzduchu“, ale během výuky máme mnoho možností zjistit indikátory v této oblasti, které si zaznamenáváme.

JAK HODNOTÍ LÍNÝ UČITEL?

Ad 1: **Nejlépe nám poslouží známky, které udělujeme při aktivitách typu „Jednička, nebo nic“.** Jsou to aktivity, kde může úkol splnit každý žák, a pokud tak učiní (na základě precizního zadání), zaslouží si jedničku.

Učitel zde nehodnotí produkt (který má ve třídě nebo skupinách) rozdílnou kvalitu, ale splněné kroky úkolu – tedy proces. Vytvor hodnotí sami žáci. Kdo úkol nesplní, nedostane sníženou známku, ale zpětnou vazbu. Do velké rodiny těchto aktivit patří brainstorming a brainwriting, myšlenkové mapy, asociační metody, práce ve dvojicích a týmech, projekty a podobně.

Ad 2: **Indikátory můžeme mít různé, například si skladujeme některé žákovské produkty** (a máme tak v deskách předmětové portfolio), můžeme používat výkonové křivky a další vymazlené věci, ale také to, co používá 98 % učitelů – známky. Ty jsou udělovány například za laboratorní práce, eseje, pracovní listy, problémové vyučování, některé typy skupinové práce a třístupňové testy (tedy ty, ve kterých učitel zahrne i dovednosti a postoje). V této kategorii známek udělujeme stupeň 1, 2 nebo

3, a pokud žák nezvládl, nestihl nebo neodevzdal v potřebné kvalitě – napíšeme si N. Protože víme, že příliš těžký úkol je naše didaktická chyba, protože víme, že chyby při práci nesmíme trestat, a protože víme, že špatné známky vyrábějí „špatné žáky“, čtyřky a pětky neudělujeme. Samozřejmě – neprůměrujeme!

Ad 3: **O práci „podle našich pokynů“ si děláme poznámky, kladné i záporné.**

Ad 4: **Co ale indikuje postoj k předmětu?** To, jak se žáci chopili svých úkolů, jak jsou zodpovědní a jak dotahují úkoly do konce. Ale i to, jak plní ty nejdůležitější úkoly předmětu: **pomoc druhým, snahu se zlepšit, teambuilding a leadership, kreativitu i komunikativnost a další softskills.**

Tady učitel uděluje například **softskillové body**. Ty si může sám pojmenovat, třeba „pomoc spolužákovi“, „dobrý nápad“, „kreativita“, „spolupráce“, „efektivní komunikace“, „respekt“, „řeší problémy“, „fair play“ a tak dále. Mohou být (v rámci vyvážené zpětné vazby) i negativní, třeba „neprojevuje respekt“, „nepracuje s týmem“... Učitel je může dát jak jednotlivcům, tak týmům nebo i celé třídě. Mohou je dostat žáci, kteří nemají jedničku za splněný úkol týmu (při metodě „jednička, nebo nic“), ale projeví některou požadovanou dovednost nebo postoj.

Samozřejmě nezapomínejme na symetrii, která podporuje dobré klima. Stejně jako hodnotíme žáky, s úplně stejnou vážností se hodnotí žáci navzájem, také sami a také hodnotí výuku čili učitele. Může tedy dojít k té zábavné věci, že během jedné vyučovací hodiny (!), protože skupiny v týmové práci kvalitně a objektivně (například pomocí metody +/-) zhodnotily své kolegy, samy dostanou od učitele jedničku za toto hodnocení. On tak posílí tuto kvalitní činnost. Pak, při sebehodnocení své práce, projeví žáci spokojenost a při závěrečné reflexi zase vyjádří, že se jim hodina líbila, pozitivním hodnocením učitele. A to zase posílí jeho! Text pochází z publikace Líný učitel: Cesta pedagogického hrdiny. Autorem je Robert Čapek

<http://www.raabe.cz/aktuality/co-je-podporujici-hodnoceni-zaku-a-jak-na-nej.aspx?>

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

První vsetínský Sousedský týden přinesl skutečné "Pěťáky pro ptáky"

Vsetín, 27. 5. 2019 | V týdnu od 20. do 24. května 2019 připravili žáci a studenti vsetínských základních a středních škol z Klubu ambasadorů fair trade akci „Pěťáky pro ptáky“, <http://www.liska-evvo.cz/doc/petaky-pro-ptaky-1>

Pro Záchranou stanici v Hošťálkově uspořádali **Benefiční Férovou kavárnu s programem**, kdy vsetínské Dolní náměstí ožilo malováním, deskovými hrami i cvičením. Do programu se zapojila Charita Vsetín s ukázkami služeb pro seniory i jejich výrobky, Masarykova veřejná knihovna s knižním bazárkem a ukázkami tematických knih. Pro děti byl připraven Dětský koutek Základní školy Vsetín, Ohrada. Návštěvníci akce mohli vidět i zachráněné zástupce ptactva ze Záchrané stanice. Základní škola Rokytnice představila Semínkovnu a rozmanité příbytky pro obyvatele přírodní zahrady. Vsetínské ALCEDO a Dům kultury zapůjčili vybavení, společnost AVIS poskytla zázemí, pekárna u mostu voňavé koblíhy. V pátek Music club Tři opice pozval účastníky a partnery akce do svých prostor na závěrečnou After party s koncertem kapely Ledaco a Docela. Prostě každý podle svých možností.

Výtěžek celotýdenního snažení činí 15.000 Kč. Nadace VIA, která projekt Klubu ambasadorů podpořila v programu DOBRO-DRUZI, následně částku zdvojnásobí! Záchraná stanice tak získá prostředky na 2 měsíce krmení pro své svěřence.

Žáci a studenti se naučili plánovat a připravit akci, komunikovat, prezentovat, stavět i uklízet. Zažili pocit solidarity, úspěchu a radosti, že pomáhat je fajn.

Klub ambasadorů fair trade,

<http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-ambasadoru-ft>

foto Lenka Novotná:

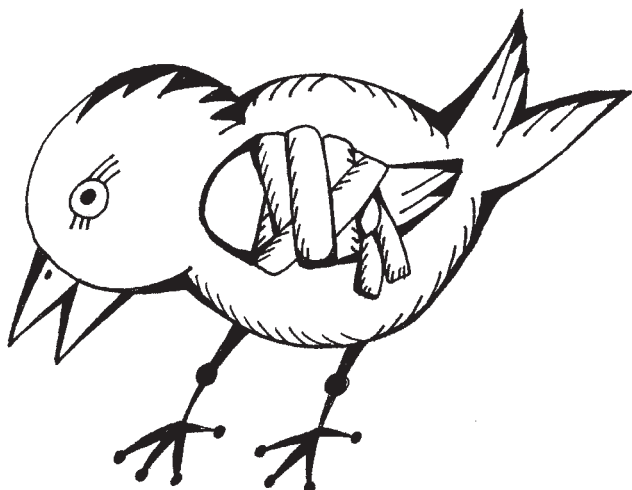
<https://www.zonerama.com/matesaberu/>

[Album/5321217?secret=R9PO3AkkL43S9KOws0vxqBL4U](https://www.zonerama.com/matesaberu/Album/5321217?secret=R9PO3AkkL43S9KOws0vxqBL4U)

Projekt DOBRO-DRUZI,

<https://www.nadacevia.cz/2019/05/14/deti-a-mladi-lide-jiz-posedme-pripravuji-beneficni-akce-s-nadaci-via/>

Sousedský týden, <http://sousedskytyden.cz/>

Zlínský kraj má jedinečnou síť středisek environmentálního vzdělávání, osvědčil se např. projekt školních zahrad

ZLÍN – Pracovníci neziskových organizací, středisek volného času, zástupci veřejné správy a lidé, kteří se dlouhodobě věnují environmentální výchově ve Zlínském kraji se sešli u kulatého stolu, aby zhodnotili, jak se za posledních deset let, tedy od posledního setkání tohoto formátu, změnila podmínky pro environmentální výchovu a vzdělávání v regionu.

Účastníky přivítala radní Zlínského kraje Margit Balaščíková, která zodpovídá za resort životního prostředí a zemědělství. „Z pohledu poslance mám možnost posuzovat činnost EVVO i jinde v rámci celé republiky a mohu říci, že ve Zlínském kraji fungujeme výborně – zásluhou mých předchůdců a všech lidí, kteří se v této oblasti pohybují. Máme dokonce náskok před ostatními kraji a jsem za to velmi vděčna, protože vše co zábavnou a pro děti přitažlivou formou teď vložíme do výchovy, vytváří jejich vztahu k životnímu prostředí, což má samozřejmě nedořaditelný význam pro budoucnost,“ řekla radní Margit Balaščíková. Zároveň popřála lidem, kteří v EVVO pracují, aby je neodradily administrativní, ani jiné překážky, s nimiž se musí potýkat, a zůstalo jim nadšení a láska k přírodě, kterou dětem předávají.

Podle Ivy Koutné, která vede organizaci LÍSKA, sdružující osobnosti a aktivity zaměřené na environmentální výchovu, vzdělávání a osvětu na území Zlínského kraje, se za deset let v regionu podařilo vytvořit a udržet jedinečnou síť středisek EVVO, která v jiných krajích nemá obdobu. „Za velký úspěch považujeme například to, že se ve Zlínském kraji za posledních 5-7 let vybudovala téměř stovka školních zahrad, kde se děti přirozeně, v kontaktu s přírodou, učí poznávat rostliny i stromy, procesy v přírodě, což je mnohem účinnější, než se to učí z učebnic nebo z počítače. Navíc tak děti mají možnost pohybu na čerstvém vzduchu, a to i o přestávkách a vidí výsledky vlastního pěstitelského úsilí,“ sdělila Iva Koutná. Jak dále uvedla, pozitivem je to, že Zlínský kraj dlouhodobě podporuje vzdělávání a metodickou podporu koordinátorů EVVO, kteří působí přímo na školách a garantují promyšlený a důsledný přístup při vytváření vztahu mládeže k životnímu prostředí. To, s čím se však oblast EVVO potýká, je podle Ivy Koutné nestabilita ve financování této oblasti a fakt, že musí každý rok znovu žádat o grantovou podporu. Řešením by podle ní bylo víceleté financování ověřených vzdělávacích aktivit a pobytu dětí v přírodě, i dlouhodobějších projektů.

Zpracovala: Helena Mráčková

Další informace: Adéla Kousalová, tisková mluvčí Zlínského kraje
577 043 190, 606 369 686, adela.kousalova@kr-zlinsky.cz

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

Zoostromy

Součástí naší původní krajiny byly od pradávna i solitérní osluněné mnohasetleté stromy (většinou duby), které vlivem mnoha přírodních faktorů vytvářely rozmanité prostředí pro živočichy. Největší význam mají osluněné stromy staré optimálně alespoň dvě stě až tři sta let. Takové stromy jsou plné dutin, odumírajících i mrtvých větví a pahýlů, kůra je poškozená zásahy blesku, na kmeni rostou různé dřevokazné houby a v paždích silných větví se vytvářejí „dřevní jezírka“ fungující jako ptačí napajedla a koupelny i místa pro vývoj hmyzu.

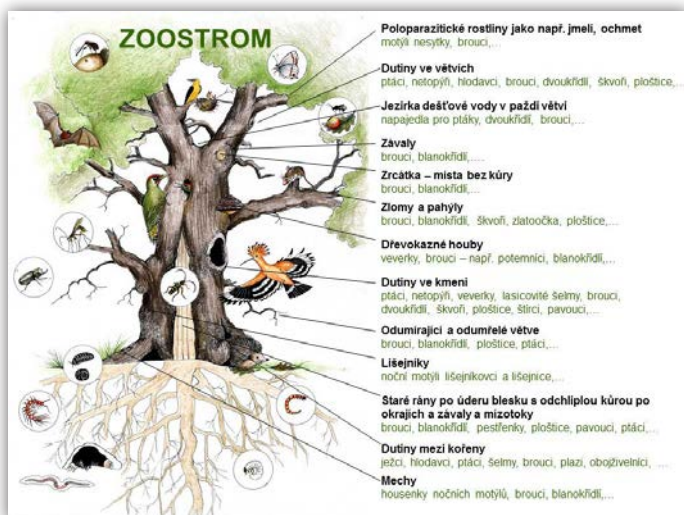
V naší přírodě od pradávna existovala celá řada faktorů, které zcela přirozeným způsobem urychlovaly stárnutí stromů. Šlo zejména o činnost velkých býložravců (spásáčů a okusovačů) jako jsou zubři, pratuři, divocí koně, losi a jeleni, ale třeba také bobři. Svůj podíl na tom měly také přírodní požáry. Když člověk divoká zvířata vyhubil a oheň si zkontroloval, bezděčně převzala úlohu původních přírodních procesů různá domácí zvířata – zejména kozy a skot. Ale i člověk sám v podobě ořezávání dřevin na zimní letninu, či palivové dřevo.

Dnes je v přírodě velmi málo starých stromů a přirozených zoostromů, zato máme spoustu hustých náletů. Ochránci přírody nálety vyřezávají, aby podpořili původní, druhově mimořádně bohatá přírodní stanoviště na bezlesých nebo středoevropskou savanu připomínajících lokalitách. Nežřídká tím likvidují i desetitisíce dřevin ročně. Touto aktivitou napodobují původní přírodní procesy a podporují vznik zoostromů.

Pokud se rozhodnete sami vysadit zoostrom, nepamenejte na to, že si nesmí konkurovat s jiným stromem, musí mít dostatek slunečního svitu k růstu a zároveň, až bude starší, nesmí příliš stínit druhově cenná bezlesá místa. Zoostrom musí přírodní hodnoty podporovat, nikoli likvidovat.

Odměnou vám bude vlastní malá přírodní zoo. V zoostromech totiž nacházejí útočiště nejrůznějších druhů zvířat, jako jsou například veveřky, netopýři, ježci, ptáci, hlodavci, obojživelníci, motýli a mnoho vzácných druhů brouků i hmyzu.

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1095970013-chcete-me/219562221300017/video/697249?>

Žákovská badatelská konference ŽA-BA-KO opět představila zajímavé žákovské a studentské badatelské a školní projekty

Ve středu 29. května 2019 se konal již 8. ročník ŽA-BA-KO, žákovské badatelské konference, na téma: Přírodní vědy v různých podobách. Konferenci pořádá LÍSKA, z. s., Muzeum regionu Valašsko, p. o. a Střední škola Kostka, pod záštitou Katedry biologie Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Žáci druhého stupně základních škol a středoškoláci tu mají možnost prezentovat své badatelské projekty, třídní, školní, skupinové i projekty jednotlivců, zaměřené přírodní vědy a udržitelný rozvoj. Letos opět přijali pozvání žáci 4. ročníku ZŠ v Malenovicích pod vedením paní učitelky Přílučkové, kteří vždy okouzili starší spolužáky prezentací celoročního mezipředmětového projektu, tentokrát Po Šternberské stezce.

Prezentaci o svém celoroční práci si připravili žáci ZŠ Vsetín, Ohrada, která v letošním roce získala titul Fairtradová škola, a publiku představili principy fair trade i vlastní aktivity ve škole a ve městě. Základní školu Růžďka reprezentoval Jan Kalina, který uvedl atraktivní téma masožravých rostlin a zejména vlastní pěstitelské zkušenosti. Studenti SŠ Kostka prezentovali své ročníkové práce z biologie - Anna Ševčíková Mapování výskytu třídy Turbellaria v okolí Vsetína a Richard Hobšil orchideje v přírodní památce Vršky-Díly. Všichni dostali velmi pozitivní zpětnou vazbu od Dr. Martina Jáče z Univerzity Palackého, který ocenil úroveň prezentací, vybraná témata, zaujetí a motivovanost žáků i aktivní dotazy diváků.

V rámci aktuálních témat, která vedl Mgr. Jan Husák, se publikum zapojilo do diskusí na téma povodně na Valašsku či příčiny a dopady kalamity způsobené kůrovcem. Během nedávných dešťů a velké vody natočil Jan Husák záběry a fotografie z dronu a ukázal velkou sílu vody. Přítomní přemýšleli nad tím, jak následky různých kalamit zmírnit, i nad tím, jak v krajinně vodu účinně zadržovat. Stejně tak diskutovali o kůrovci, kterého majitelé lesů vidí jako nepřítel, ale krajina se díky němu mění i k lepšímu, protože ztrácí monotónní vzhled monokultur smrků a nabízí nové výhledy. Možná teď budou naše lesy pestřejší a přirozenější.

Poděkování za aktivní přístup všem zapojeným vyslovila předsedkyně LÍSKY Mgr. Iva Koutná, i vedoucí Katedry biologie Univerzity Palackého doktor Martin Jáč. Velký dík patří všem prezentujícím žákům a studentům, ale i jejich vyučujícím, kteří je motivovali a povzbuzovali k výjimečným nadstandardním výkonům.

Na závěr se účastníci prošli muzeem, navštívili jak přírodovědnou expozici ve věži, tak i další stálé expozice či aktuální výstavy, a tím příjemně završili hezké dopoledne plné nových podnětů a zážitků.

Jaroslava Ševčíková
Střední škola KOSTKA Vsetín

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

Farmářský den na Základní škole Vsetín, Ohrada 1876

Ve středu 15. 5. 2019 vyvrcholily naše několikátýdenní přípravy školním farmářským dnem. Tématem tohoto projektového dne bylo zemědělství, příběh jídla, regionální produkty a jejich zpracování, zdravý životní styl, stravování, místní udržitelná ekonomika, řemesla a tradice.

Žáci i zaměstnanci školy zpracovávali ve výuce i doma vybraná témata a připravili pro své spolužáky spoustu zajímavých stanovišť a nespočet zážitků.

Dopoledne proběhlo v rámci tématu „Děti dětem“.

Zkusili jsme si umlít mouku, podojit kozu, o kousek dál nás čekaly ukázky paličkování, tkaní, zpracování ovčí vlny, vyřezávání, šití panenek. Tyto ukázky si připravili zkušení valašští řemeslníci.

Ale ani my „školou povinni“ jsme se nenechali zahanbit a předvedli jsme, že umíme háčkovat, drátkovat, vyrábět ze dřeva jednoduché výrobky, navlékat korálky, dokonce jsme si troufli na kolovrátek a tkalcovský stav.

Stranou nezůstaly ani naše smysly. Poznávali jsme ovoce a zeleninu podle chuti, koření nás upoutalo svou vůní a bylinky nám svým vzhledem často zamotaly hlavu.

Žáci osmých tříd vyrobili několik druhů chutných pomazánek. Sušenými jablíčky, štrúdlím a lahodným smoothiem lákalo k ochutnání stanoviště školní družiny. Zahanbit se nenechali ani žáci devátých tříd se svým stanovištěm Strava našich předků.

Nechyběl ani náš fairtradový tým se svými originálními nápady.

Velký úspěch sklídl bača se cvičeným stádem ovcí, koz a jejich psím hlídačem s ukázkami pasteveckých dovedností, stejně tak se - hlavně dětem - líbily projížďky na koních.

Během dopoledne si prohlédli jednotlivá stanoviště všichni žáci školy, potěšující byla i návštěva dětí z okolních mateřských škol. Odpoledne pak patřilo rodičům a veřejnosti.

Počasi nám sice nepřálo, ale přesto jsme si užili zábavný den.

Velký dík za den plný zábavy a poučení patří také spolku Líska, který přišel s nápadem farmářský den uspořádat a byl jeho spoluorganizátorem.

Žáci a zaměstnanci školy
<http://www.zsohrada.cz/>

Mezinárodní konference – Finský vzdělávací systém

www.senat.cz/informace/galerie/videogalerie/video.php?id=526

Inspirace

Jak přilákat živáčky do zahrady

Zkuste třeba škvorníky.

www.mestsckolnichzahrad.cz

Škvorník

POMŮCKY: Květináč, provázek do skupiny, nůžky, určovací klíče, (lupa).

Na začátku je možné květináč pro škvorník vymalovat (barvy, tvary, postavy). Ideální jsou pastelky či voskovky. Vnitřek květináče bude vystlán suchou travou či senem. Nejsnadnější je nasbírat hrst (dle velikosti květináče) delší suché trávy či sena. V polovině trávu či seno převázat provázkem a provázek pak protáhnout zevnitř otvorem na dně květináče. Tráva se ohne a vyplní vnitřní prostor květináče. Za provázek je možné květináč přivázat na vhodné místo. Trávu, která přečnává, je možné zastříhnout a nechat jen lehce koukat.

Místo, kam zavěsít Škvorník, by mělo být dostupné pro škvory, kteří se v něm chtějí schovat přes den, než vyrazí v noci na lov. Proto je možné jej zavěsit např. na strom, ale tak, aby se některé větve, nebo kmen dotýkaly okraje svorníku.

U škvorů baví děti určovat, zda se zabydlel ve Škvorníku sameček, či samička. Pohlaví se pozná jednoduše, dle tvaru výrůstků na zadečku.

www.mestsckolnichzahrad.cz

TRADIČNÍ PŘÍRODNÍ METODY

JAK ODPUDIT:

BLECHY: MÁTA, LEVANDULE, CITRONOVÁ TRÁVA

BROUKY: MÁTA, TYMIÁN

HLEMÝŽDĚ: PAČULE, JEDLE

HOUSENKY: MÁTA

KLÍŠTATA: LEVANDULE, CITRONOVÁ TRÁVA, TYMIÁN

KOMÁRY: LEVANDULE, CITRONOVÁ TRÁVA

MOLY: MÁTA, LEVANDULE

MOUCHY: BAZALKA, ČESNEK, EUKALYPTUS, LEVANDULE, MÁTA, ROZMARÝNA

MRAVENCE: SKOŘICE, MÁTA

MŠICE: MÁTA, SANTAL, JEDLE

SLIMÁKY: JEDLE

ŠVÁBY: EUKALYPTUS

PAVOUKY: MÁTA

essential.cz

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 11/2019

strana 9

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

Akreditované vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Nový kurz akreditovaného specializačního studia pro školní koordinátory EVVO v MŠ, ZŠ, SŠ i SVČ.

Zajímavý, inspirativní a praktický kurz se zkušenými lektory ve skupině stejně zaměřených učitelů.

Splňuje požadovanou akreditaci a je možné jej hradit také z tzv. „šablon“. Jedná se o studium k výkonu specializovaných činností dle § 9 písm. d) vyhlášky č. 317/2005 Sb.

Rozsah 250 vyučovacích hodin přímé výuky.

Účastníci získají: osvědčení, sadu materiálů do výuky.

Informace a přihlášky: infoevvo@seznam.cz

<http://www.liska-evvo.cz/doc/specializacni-studium-koordinator-evvo-kurz-iii>

POZOR
změna termínu:
**začínáme
v září 2019**

Hájenka Semetín,
Vsetín s výjezdy
na organizace
ve Zlínském
a Jihomoravském
kraji

Rozšiřující studium pro koordinátory EVVO

LÍSKA nabízí NOVĚ rozšiřující akreditované studium pro koordinátory EVVO, 3 moduly v rozsahu 40 hodin.

kurz I – pro absolventy studia 2017–2018 (obsazeno)

kurz II – pro absolventy studií 2010–2012, 2016–2017

Úhradu nákladů na tyto kurzy lze čerpat z tzv. „šablon“.

Garant kurzů: Mgr. Iva Koutná, koutna.iva@seznam.cz

Nabídka akreditovaných vzdělávacích programů pro ŠABLONY II:

- polytechnické vzdělávání,
- osobnostně sociální rozvoj;
- projektová výuka.

Informace a přihlášky: koutna.iva@seznam.cz

V LÍSCĚ Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- **přírodní zahrada** – plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků, úprava, didaktické využití pro rozmanité aktivity, vč. architektonických návrhů architektů,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840

infoevvo@seznam.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

■ **Knihovna LÍSKY:** publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí.
Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY, <http://www.liska-evvo.cz/doc/knihovna>

■ Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě MRKEV** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na: <http://www.pavucina-sev.cz>, sekce Pro školy.
Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je **ALCEDO – středisko volného času Vsetín**, zde získáte další informace a přihlášky, alcedo@alcedovsetin.cz

Publikace, časopisy, videa, učební pomůcky a další pomocníci

■ **Pomůcky pro polytechnické vzdělávání Učíme se s POLY**

LÍSKA vytvořila výukové sady pomůcek pro polytechnické vzdělávání v MŠ na téma VZDUCH, SLUNCE, VODA, ZEMĚ, MATERIÁLY, ŘEMESLA a ZAHRADA. V případě zájmu o pomůcky pro polytechnické vzdělávání ve vaší MŠ nás neváhejte kontaktovat na infoevvo@seznam.cz

■ **Pojďme k vodě!**

téma nového čísla čtvrtletníku Mrkvička pro pedagogy mateřských škol.
„Zjistila jsem, že jakákoli aktivita, která souvisí s vodou, připadá dětem hned o sto procent zábavnější. Voda je pro děti tou nejpřirozenější hračkou,“ vyzorovala koordinátorka ekologických výchovných programů Klára Ondříčková. „Abyste je nadchli pro vodu, nemusíte dělat vůbec nic zvláštního. Stačí jim ji poskytnout a přestat se bát, že se namočí nebo umažou.“
O bohaté zkušenosti s vodou ve výchově předškoláků se dělí také Martin Kříž, Justina Danišová, Monika Kovalská a další.
www.e-bedrnik.cz

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 11/2019

strana 10

Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

Výukové programy pro MŠ i ZŠ nabízí:

■ LÍSKA, z.s,

<http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>

Exkurze na farmy, besedy, výukové programy, školní farmářské dny,
<http://www.liska-evvo.cz/doc/exkurze-na-farmy>

Výukový program Z farmy na náš stůl, aneb zdravě hrajě o původu a zpracování potravin,

www.liska-evvo.cz/doc/zdrave-hrave

Program je financován z prostředků Ministerstva zemědělství, projekt 45.

■ Výukový program VODA – život v každé kapce

Určeno pro žáky 6. ročníku základních škol. V období září – listopad absolvuje program ve třídě a následnou exkurzi do vodohospodářského podniku 32 tříd. Projekt iniciovalo Povodí Moravy, Zlínský kraj a je financován z prostředků Ministerstva zemědělství, projekt 49. Nabídkový list v příloze.

■ Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město,

www.cevzabka.xf.cz/vp.html

■ Centrum Veronica Hostětín,

www.hostetin.veronica.cz/skoly

■ Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín

[www.ddmastra.cz/výukové programy](http://www.ddmastra.cz/vyukove-programy)

■ Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole

www.prokrajinu.eu

■ Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín

www.muzeumvalasko.cz

Zámek Lešná u Valašského Meziříčí,

<http://www.muzeumvalasko.cz/objekty/zamek-lesna/programy-pro-skoly/>

Hvězdárna Vsetín

www.hvezdarna-vsetin.cz

■ Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště,

www.parkrochus.cz

■ Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šíkula Uherské Hradiště,

www.ddmsikula.cz

■ Středisko volného času Rožnov pod Radhoštěm

www.svcroznov.cz

■ Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou,

www.bilekarpaty.cz/vis

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na

<http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

■ Envicentrum Vysoké Pole připravuje soutěž **Voda v krajině** pro 7. ročníky základních škol. Více na www.prokrajinu.eu

■ **ŽA-BA-KO 2019, 29. května, Vsetín**

kontakt: JaroslavaSevcikova@seznam.cz

Projekty a kampaně (nejen) pro školy a skupiny dětí

■ Fairtradové školy

www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly

■ Světová škola

www.svetovaskola.cz

■ Globální rozvojové vzdělávání

www.globalnirozvojovozdelavani.cz

■ Odpovědná škola

www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola

■ Skutečně zdravá škola

www.skutecnezdravaskola.cz

■ Mezinárodní program Ekoškola

<https://ekoskola.cz/cz>

■ Badatelsky orientované vyučování

<http://badatele.cz/cz>

■ GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program,

<https://globe-czech.cz/cz>

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

■ Muzeum v přírodě Rochus

<http://www.parkrochus.cz/doc/12/>

výukové programy a exkurze na

<http://www.parkrochus.cz/doc/294/>

■ Muzeum regionu Valašsko,

www.muzeumvalasko.cz

■ 14I15 Baťův institut Zlín,

www.14-15.cz

■ Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně,

www.muzeum-zlin.cz

■ Valašsko muzeum Rožnov p. R., Valašský rok,

www.vmp.cz

■ Informační centrum Velké Karlovice,

<http://www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum>

■ Zvonice Soláň,

<https://www.zvonice.eu/>

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává drobným pěstitelům, řemeslníkům i zaměstnancům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pokud si český spotřebitel koupí fairtradový výrobek, dává tak přednost výrobkům, za nimiž nestojí zneužívání dětské práce, nelidské pracovní podmínky, či devastace životního prostředí.

Více informací najdete na www.nazemi.cz/fairtrade

LÍSKA je členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**.

LÍSKA je místním podporovatelem **fair trade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

LÍSKA má **Status pozorovatele Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#/>

Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká průchodem kolem prodejny kol, do dvora, vstup je ze zadní části budovy, nebo přímo dvorem od budovy OSSZ).

OTEVŘENO: pondělí – čtvrtek, 8.30–16.00 hodin.

Najdete zde **Férový obchůdek s fairtradovými výrobky** – káva, čaje, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., sirupy z Hostětína, ručně šité Lukášovy hračky a **knihovnu** s posezením.

www.liska-evvo.cz

Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování. Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky, bezobalu

■ Lískový web
www.poctivevyrobene.cz

■ Regionální značky
www.regionalni-znacky.cz

■ **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků.** Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobykzakraje.cz

■ Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopaníc, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska.**
www.iskopanice.cz

■ BEZOBALOVÉ OBCHODY ve Zlínském kraji:

Bezobaláč Zlín,

Náměstí T.G. Masaryka 2433, Zlín,
tel.: 608 180 874,
prodejna@bezobaluzlin.cz,
www.bezobaluzlin.cz

Vědomí, bezobalový obchůdek,

Dlouhá 211, Uherské Hradiště,
tel.: 777 956 032,
www.facebook.com/Vedomi-bezobalovy-obchudek

Bezobalov,

Zelené náměstí 1290, Uherské Hradiště,
tel.: 774 874 734,
www.facebook.com/Bezobalov-Uherske-Hradieste

Bez Uherský Brod,

Moravská 82, Uherský Brod,
www.facebook.com/BezUherskyBrod

Českův mlýn,

Jarcová 160, Bystřička,
tel.: 733 539 250,
ceskumlyn@probio.cz,
www.probio.cz

Zdravé já – výrobky s příběhem,

Palackého 457, Rožnov p. R.,
tel.: 730 100 240,
hanka@vyrobkyspribehem.cz,
www.vyrobkyspribehem.cz

Delizia – rozlévaná EKO drogerie,

nově na ulici Mostecká, Vsetín
www.facebook.com/Delizia-Rozlevana-EKO-drogerie

Kde LÍSKA pomáhá

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka Luhačovice

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhačovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDEĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísní – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětově nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Environmentální informační servis LÍSKY

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky**, www.liska-evvo.cz
- **Knihovna**, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- **Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcky k EVVO.**
- **Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
- **Osvětové a informační kampaně**, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Publikace z edice LÍSKY Oříšek

- **Říkáanky Skřítci a skřítušky z ovocného sadu**, Marie Kordulová a Jana Šenkeříková, cena 50 Kč
- **Říkáanky Skřítci a skřítušky z lískového lesa**, Marie Kordulová a Jana Šenkeříková, cena 50 Kč
- **Objevujeme a pozorujeme přírodu se skřítkem Lískáčkem**, Lenka Pavelčíková, cena 190 Kč.
- **Metodické listy Jak učít POLY, 4 ML Život v půdě**, cena 40 Kč, <http://www.liska-evvo.cz/doc/edicnim-centrum-orisek-1>

Objednávky na infoevvo@seznam.cz. Účtujeme poštovné.

- **Lískové osvětové kampaně** <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>
- **Přehled akcí v regionu** i mimo něj najdete v Kalendáři akcí na webu Lísky <http://www.liska-evvo.cz/akce>. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Aktuální nabídku vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení** zveřejňujeme na www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele
- **Aktuální fotografie z akcí Lísky najdete na** <http://evvo-liska.rajce.idnes.cz/>

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učít POLY
Sdružení Líska / Pomozte nám zachránit farmáře
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK
Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi
Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené
Sdružení Líska / Stromy a my
Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji
Sdružení Líska / ŽABAKO – žakovská badatelská konference

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz
Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

